

Motion till riksdagen

1989/90:Sk36

av Lars Hedfors m.fl. (s)

med anledning av prop. 1989/90:50 om
inkomstskatten för år 1990, m.m.

Den särskilda avdragsrätten för avskrivning på skeppskontrakt och kontrakt på luftfartyg bör avskaffas. Vi delar alltså regeringens uppfattning i frågan.

Ikraftträdandet har utformats för att undvika en ytterligare förhöjd aktivitet inför övergången till ny företagsbeskattning. Förslaget innebär att avdragsrätten avskaffas för skriftliga kontrakt slutna efter dagen för propositionens avlämnande, dvs. efter den 13 november 1989. Även i denna del anser vi att förslaget är välmotiverat.

En invändning som kan göras mot ikraftträdandebestämmelsen är dock att den även riktas mot ingångna affärsuppgörelser som delvis bygger på rätten till kontraktsavskrivning. I sådana fall kan förslaget leda till att förutsättningarna för affärsuppgörelsen radikalt ändras. De ekonomiska konsekvenserna kan i enskilda fall bli allvarliga. Detta gäller t.ex. för SAAB:s tillverkning och försäljning av civila flygplan.

Den ekonomiska situationen för flertalet av världens flygbolag är numera sådan att en förnyring av flygplansflottan inte sker genom köp utan genom att planen hyrs. Dessa marknadsvillkor gäller också för SAAB:s flygplans-tillverkning. Det normala är således att SAAB först tecknar ett avtal med ett flygbolag om en framtida uthyrning av ett eller flera flygplan. I samband med att ett sådant hyresavtal tecknas har flygbolaget som regel en möjlighet att få en option att inom en viss tid acceptera att hyra ytterligare flygplan till ett visst redan bestämt pris och för en viss bestämd tid. Till grund för den avtalade hyran ligger bl.a. att det företag som sluter avtal med SAAB om leverans av det flygplan som senare skall hyras ut kan göra avskrivning på kontraktet.

SAAB är nu i den situationen att man den 13 november 1989 hade träffat ett stort antal avtal om framtida uthyrning – i vissa fall med option om ytterligare uthyrning. Finansieringen och tecknandet av kontrakt om leverans av flygplanen hade emellertid ännu inte hunnits med. Regeringens förslag innebär att de kontrakt som tecknas efter den 13 november inte kommer att grunda rätt till avskrivning.

Vi anser det angeläget att en komplettering av ikraftträdandet görs för att redan träffade affärsuppgörelser av det slag som nu exemplifierats skall kunna slutföras enligt de ursprungliga planerna. En möjlighet till avskrivning på skeppskontrakt och kontrakt på luftfartyg bör därför ges för kontrakt som tecknats efter den 13 november 1989 om ett skriftligt avtal om

framtida uthyrning av det skepp eller det luftfartyg som kontraktet avser då föreligger. Med ett sådant uthyrningsavtal bör jämföras ett senare accepterat hyresavtal som grundas på en optionsklausul i ett uthyrningsavtal mellan samma parter som slutits senast den 13 november 1989. Den föreslagna övergångsperioden bör begränsas så att rätt till avskrivning inte föreligger beträffande skriftliga kontrakt slutna efter den 31 december 1990.

Ett undantag av det slag som nu föreslås kräver att en kontroll kan göras av de avskrivningsbara kontrakten mot de skriftliga avtal om uthyrning som är en förutsättning för avskrivningsrätten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att beträffande förslaget till lag om upphävande av lagen (1966:172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m.m. riksdagen beslutar om ändring av regeringens förslag enligt följande förslag:

1. Härigenom föreskrivs att lagen (1966:172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m.m. skall upphöra att gälla vid utgången av år 1989.

2. Bestämmelserna i 1 § den upphävda lagen tillämpas dock alltså vid 1991 och tidigare års taxeringar såvitt avser skriftliga avtal slutna före den 14 november 1989.

Motsvarande gäller även i fråga om skriftliga avtal slutna senast den 31 december 1990 mellan det tillverkande företaget och annat företag om det tillverkande företaget före den 14 november 1989 ingått ett skriftligt avtal om framtida uthyrning av det skepp eller det luftfartyg som det senare slutna skriftliga avtalet avser. Det skriftliga avtalet om framtida uthyrning får dock ha slutits senast den 31 december 1990 om avtalet grundas på utnyttjandet av en option i ett före den 14 november 1989 ingånget skriftligt avtal. Med tillverkande företag likställs annat företag i den koncern som det tillverkande företaget tillhör.

3. Har avdrag medgetts enligt den upphävda lagen skall bestämmelserna i 2 § lagen tillämpas även vid senare års taxeringar.

Mot. 1989/90
Sk36

Stockholm den 28 november 1989

Lars Hedfors (s)

Bo Forslund (s)

Anita Johansson (s)

Yvonne Sandberg-Fries (s)

Kjell Nordström (s)

Torsten Karlsson (s)

Bruno Poromaa (s)

Sverre Palm (s)